

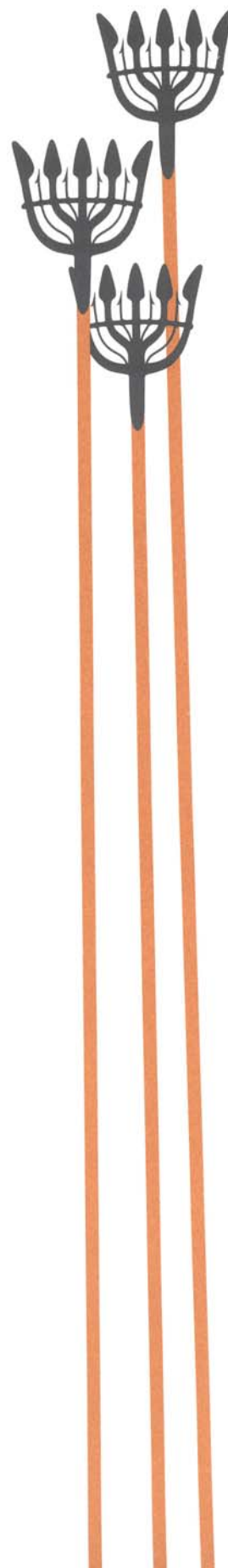
Anglemåla 1:2

Edestad socken, Ronneby kommun

Särskild utredning

Blekinge museum rapport 2009:1
Mikael Henriksson

Bakgrund

Fastighetsägarens planer på att låta stycka av del av fastigheten Anglemåla 1:2 för en hästgård, föranledde länsstyrelsen att under senhösten 2008 initiera en särskild utredning inom det aktuella planområdet. För detta ändamål reserverades medel inom kulturmiljövårdens anslag 28:5 (Lst Dnr: 431-8504-08). Blekinge museum fick i uppdrag att genomföra särskild utredning, och föreliggande avrapportering utgör en redogörelse för utredningens resultat.

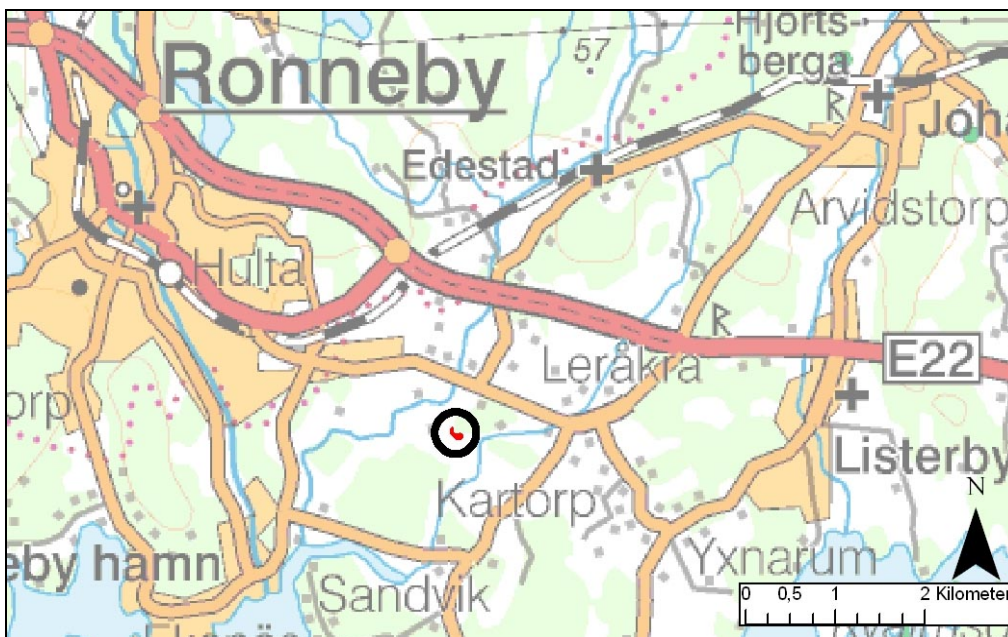

Fig.1 - Utredningsområdets placering i förhållande till Ronneby tätort.

Topografi och kulturhistoria

Det aktuella utredningsområdet är beläget ett par kilometer SO om Ronneby tätort (fig.1). Kulturmiljön utgörs här av ett småbrutet, lätt böljande odlingslandskap, vars karaktär och markanvändning förefaller mer eller mindre oförändrad sedan åtminstone det tidiga 1900-talet (bilaga 1). Undergrunden består i högre belägna avsnitt mestadels av moränsand med ställvis kraftiga inslag av sten samtidigt som det lägre markavsnitten förefaller bestå av en mer siltig eller lerhaltig sand. Den mot S lätt sluttande terrängen utgörs av idag oplöjd åkermark. Enligt uppgift från markägaren skall marken under 1900-talet främst ha brukats genom relativt ytlig s.k. "skumpljövning". Vissa markförbättrande åtgärder genom bortforslande av sten samt tillförande av matjord skall även ha utförts.

Huvudsakligen bör därför fynd tillvaratagna ur källkritiskt säkerställda kontexter ligga till grund för den fortsatta uttolkningen av lokalen kulturhistoria. Ett flackt platäläge gränsar i söder mot en äldre sandtäkt, vilken numera är fylld med uppbruten och sprängd sten.

Fig.2 - Platäläget inom utredningsområdet, centralt i bilden schakt 4, 5 och 6 fotograferade mot SV.

I utredningsområdets absoluta närhet finns ett antal registrerade gravlämningar (RAÄ Edestad 86:1, 77:1-3 samt 78:1). Det rör sig här om resta stenar, gravrösen och stensättningar från brons- och järnålder (bilaga 2). I övrigt finns uppgifter om en mindre mängd stenåldersartefakter i privat ägo, insamlade i närområdet såväl NV som SO om utredningsområdet (muntligen Lars Sternefält, Johannishus).

Fältarbetets genomförande

Utredningen fokuserade främst på de ytor och stråk inom vilka byggnader och vägar planerats in, och i huvudsak till det ovan nämnda, flacka platäläget. Av denna anledning utfördes schaktningsarbetet inom ca 2400 m² av den totala, planerade avstyckningen på bortemot 20000 m². Den särskilda utredningens fältarbete fördelades på tre dagar, i slutet av november 2008, och den totala tidsåtgången var 16 timmar. Sammanlagt grävdes

omkring 140 löpmeter inom utredningsområdet, fördelat på 11 stycken, 1,20 resp. 0,90 m breda sökschakt. Utredningens avbanade yta uppgick till sammanlagt knappt 200 m², och överlag uppgick det maximala schaktdjupet till ca 0,40 m.

Resultat och diskussion

Redan tidigt under schaktningsarbetet påträffades skörbränd sten samt enstaka lösfynd av flinta i matjordshorizonten, vilket tillsammans med kringliggande gravar indikerade under mark dolda fornlämningsspår. Endast sporadiska tecken på effekter av plöjning och stenlyft noterades vid utredningstillfället, och av de sammanlagt 11 grävda sökschakten visade sig snart 6 hysa ett mer eller mindre omfattande, arkeologiskt anläggningsbestånd (bilaga 2 resp.3). Sotiga, delvis stenbemängda nedgrävningar och mer eller mindre tydliga färgningar i undergrunden dök här upp på mellan 0,25 och 0,30 m djup. Ett 10-tal fynd i form av delvis bearbetade stycken kvarts och flinta samt enstaka keramikfragment tillvaratogs huvudsakligen som lösfynd vid schaktningen men också i samband med rensning av anläggningshorizonten (bilaga 4). Den mest anläggningsintensiva ytan inom utredningsområdet föreföll med stor tydlighet sammanfalla med det flacka plataläget. I slutningen mot väster avtog spåren successivt. Anläggningsbeståndet tolkades utgöra hårdar, stolphål och andra boplatsspår, vilka sannolikt kan knytas till förhistoriska huslämningar och/eller verksamhetsytor. Det tämligen begränsade fyndmaterialet ger liksom anläggningarna inga säkra dateringar av boplatsen. En kronologisk inramning kan i nuläget dock grovt göras från slutskedet av stenålder till äldsta järnålder.

Boplatsspåren inom aktuell del av Anglemåla 1:2 förefaller någorlunda avgränsade, men det kan inte uteslutas att ytterligare spår kan komma att påträffas inom närliggande delar av fastigheten. Om planerad exploatering i större eller mindre utsträckning berör påträffad fornlämnning, rekommenderas att en arkeologisk förundersökning utförs med syfte att slutgiltigt avgränsa och datera boplatsen.

Figurförteckning

Fig.1 Utredningsområdet markerat på Översiktskartan

Fig.2 Överblick över plataläget mot SV.

Bilagor

Bilaga 1 - Utdrag från Häradskartan samt modernt ortofoto.

Bilaga 2 - Schaktplan särskild utredning.

Bilaga 3 - Schaktbeskrivningar särskild utredning.

Bilaga 4 - Fyndtabell särskild utredning.

Källor

FMIS

Lantmäteriets kartarkiv

Diverse handlingar och rapporter i Blekinge museums arkiv.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr och datum för beslutet: 431-8504-08

Blekinge museum dnr: 110-0126-08

Undersökningstid: 2008-11-20, 2008-11-24 och 2008-11-25

Personal: Mikael Henriksson

Läge: Fastighetskartan, blad 3F 5e Yxnarum

Koordinatsystem: Plan 2,5 gon W Blekinge 10.

Koordinater för undersökningsytans sydvästra hörn: x: 6229228 y: 1470790

Dokumentation: Mätdata och 30 digitala fotografier förvaras i Blekinge museum.

Fynd: BIM 27480:1-10

Kartanvändning: ©LMV, Gävle, 2009, ©LMV Ärende nr M2005/2857, ©LMV 2009. Ur Historiska Kartor™

